

Het forum psychiatrie

M. HEBBRECHT,
J. PEUSKENS,
G. PIETERS,
B.G.C. SABBE

In aansluiting aan de herfstvergadering van 1999 te Duffel van de Vereniging van Vlaamse Zenuwartsen werd door de psychiatersbestuursleden het 'forum psychiatrie' opgericht. Bedoeling was de krachten van de Vlaamse psychiatrie te bundelen en te versterken, en de beroepsorganisatie van (neuro)psychiaters een nieuw elan te geven. Met dit initiatief werd gehoor gegeven aan de wens van sommigen tot het oprichten van een Vlaamse Vereniging voor Psychiatrie, naar analogie van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie. Met dit redactioneel willen we dit forum meer bekendheid geven, de verrichte en toekomstige werkzaamheden ervan toelichten en alle Vlaamse (neuro)psychiaters oproepen om tot de vernieuwde beroepsvereniging toe te treden. We bespreken achtereenvolgens de doelstelling van het forum, de samenstelling ervan en het thans uitgewerkte voorstel van structuur, de eerste thema's die er behandeld werden en de toekomstige agenda.

Het forum psychiatrie stelt zich naar analogie van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie als doelen: de bevordering van de psychiatrie, de behartiging van de wetenschappelijke en beroepsmatige belangen van psychiaters en het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van de psychiatrie. Daartoe worden wetenschappelijke en andersoortige vergaderingen georganiseerd, de informele contacten tussen de leden bevorderd, wordt de uitgave van tijdschriften zoals het voorliggende ondersteund, de opleiding tot psychiater verbeterd, en overleg gepleegd met de overheid en met organisaties op het terrein van de (geestelijke) gezondheidszorg. De initiatiefnemers willen in geen geval in concurrentie treden met reeds bestaande verenigingen in de Vlaamse psychiatrie, waarvan de eigenheid en autonomie gerespecteerd en behouden dienen te blijven. Wel willen zij nauw samenwerken met deze verenigingen en de contacten versterken.

Hoe is het forum samengesteld? Ongeveer 25 collega's participeren thans en vormen het bestuur: naast de auteurs van dit redactioneel zetelen in het forum de voorzitters van de werkgroepen en vaste commissies, de hoofden van de universitaire diensten psychiatrie, vertegenwoordigers van de overheid en van de beroepsverenigingen, leden van de erkenningscommissie psychiatrie en vertegenwoordigers van de psychiaters in opleiding. Er is gestreefd naar een evenwichtige vertegenwoordiging van de verschillende deelgebieden in de psychiatrie (de kinder- en jeugdpsychiatrie, de volwassenen- en de ouderenpsychiatrie) en van de verschillende regio's, settings en echelons (vrijgevestigden, centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGGZ), psychiatrische afdelingen van algemene ziekenhuizen (PAAZ), psychiatrische ziekenhuizen (APZ), universitaire ziekenhuizen, psychiaters werkzaam in algemene ziekenhuizen zonder PAAZ). Een equivalente seksedistributie is

nog ver weg: er is dringend behoefte aan vrouwelijke collega's die zich bij het forum willen voegen.

Het forum psychiatrie heeft sinds zijn oprichting zeven keer vergaderd, telkens met een zeer goede opkomst. Er werd vooral gediscussieerd over de organisatie en de structuur van de nieuwe sectie psychiatrie. De uitgetekende structuur is drieledig: bestuur, werkgroepen en commissies. De werkgroepen bestrijken de volgende gebieden: de algemene ziekenhuispsychiatrie, de psychotherapie (in samenwerking met de Vlaamse Vereniging van Psychiaters-Psychotherapeuten), de kinder- en jeugdpsychiatrie (in samenwerking met de Vlaamse Vereniging voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie), de ouderenpsychiatrie en de forensische psychiatrie (in samenwerking met de verenigingen voor forensische psychiatrie). Tot slot werd een aantal vaste commissies geïnstalleerd: de Commissie Opleiding, Erkenning, Accreditering onder leiding van prof. H. D'haenen, de Commissie Beroepsuitoefening onder leiding van dr. V. Martin, en de Commissie Wetenschappelijke Activiteiten onder leiding van prof. B. Sabbe.

Er werd aan de overheid advies uitgebracht over de veranderde wetgeving met betrekking tot de titelbescherming van psychotherapeuten. De psychiatrische opleiding kreeg bijzondere aandacht. In het overleg werden zowel de leden van de erkenningscommissie als de 'geneesheren'-assistenten psychiatrie op een actieve wijze betrokken. Er wordt gewerkt aan een instrument om stageplaatsen te inventariseren. De situatie van de psychiaters werkzaam in de centra voor geestelijke gezondheidszorg wordt op de voet gevolgd. In verband met nieuwe ontwikkelingen zal het forum een duidelijk standpunt formuleren. De nieuwe wetgeving over de rijvaardigheid werd kritisch besproken; hiervoor werd een specifieke werkgroep opgericht. Verder wil het forum initiatieven nemen om de mogelijkheden voor het opzetten, uitvoeren en rapporteren van wetenschappelijk onderzoek aanzienlijk te vergroten. Voor de komende jaren werd een nieuwe congresplanning opgesteld. Besloten is om een tweejaarlijks congres voor psychiatrie en psychotherapie gedurende twee dagen te organiseren, naar analogie van het Vlaamse Congres voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie. Aan de vier Vlaamse universiteiten wordt gevraagd om bij toerbeurt de organisatie ervan te ondersteunen. Het eerste Vlaamse Congres voor Psychiatrie en Psychotherapie zal plaatsvinden op 12 en 13 september 2002 te Antwerpen. Als thema is gekozen: 'Psychiatrie in ontwikkeling: ontwikkelingspsychiatrie?'

Tot slot. Voorzien van enige Europese nuancering en bescheidenheid onderschrijven we toch het Amerikaanse adagium 'Times in psychiatry are highly exciting!' De neurowetenschappen voeren de psychiater tot op het moleculaire niveau; de genetica – welis-

LITERATUUR

Kandel, E.R. (1998). A new intellectual framework for psychiatry. *American Journal of Psychiatry*, 155, 457-469.

Kandel, E.R. (1999). Biology and the future of psychoanalysis. A new intellectual framework for psychiatry revisited. *American Journal of Psychiatry*, 156, 505-524.

Strijdige belangen: de auteurs zijn mede-oprichters en/of bestuursleden van het forum psychiatrie.

waar in ons vakgebied nog in de kinderschoenen – belooft deze snel te ontgroeien; beeldvormende technieken leiden tot nieuwe inzichten en modellen van neurale netwerken en psychische functies. Nieuwe subdisciplines zoals de moleculaire psychiatrie, de farmacogenetica en de cognitieve neuropsychiatrie transformeren ons vak van binnenuit. ‘New intellectual frameworks’ (Kandel 1998, 1999) worden ontworpen om de *mind-body*-verhouding te reconceptualiseren. Bij dit alles is het subject dringend aan herwaardering toe, de psychische realiteit dient met nieuwe betekenissen te worden geïnvesteerd. Deze ontwikkelingen verdienen het om *in foro publico* besproken en bediscussieerd te worden. Dit *nieuwe forum* bestaat. U wordt er verwacht.